

MAJANDUSTEATED

Weekly Bulletin of the Institute of Economic Research

KONJUNKTUURINSTITUUDI VALJAANNE

ILMUB KORD NÄDALAS

TOIMETUS JA TALITUS
TALLINN, Toomkooli 13, tel. 468-24

Tellimishind aastas Kr. 5.—
ühes kuukirjaga „Konjunktur“ Kr. 12.—

Üksiknumber 15 senti.

KONJUNKTUURINSTITUUDI DIREKTOR
JA VASTUTAV TOIMETAJA
A. FULLERITS

TOIMETAJA A. TOOMS

Majandussekttsiooni juhataja J. Janusson
Sekttsiooni nõukogu esimees A. Meerits
Põllumajandussekttsiooni juhataja J. Kurkus
Sekttsiooni nõukogu esimees Prof. P. Käpp
Riigimajanduse osa toimetaja A. Keller

Nr. 7

Tallinn, 22. veebruaril 1938

IV aastakäik

SISU:

CONTENTS:

	Lk.		Page
PÕLLUMAJANDUS		AGRICULTURE	
Aedsaaduste eksport 1937. a.	180	Exports of Fruits and Vegetables, 1937	130
TOOSTUS JA KAUBANDUS		INDUSTRY AND TRADE	
Võliskaubandus jaanuaris 1938. a.	183	Foreign Trade in January, 1938	133
Metsakaubandusseisund	185	Timber Trade Conditions	135
Piimavedu raudteel 1937. a.	187	Milk Transport on Railways, 1937	137
Lühiuudiseid	188	Sundry Information	138
LAEVANDUS		SHIPPING	
Tallinna sadama tegevus jaanuaris 1938	188	Activity of Tallinn Harbour in January, 1938	138
PÕLLUMAJANDUSSAADUSTE TURUD		AGRICULTURAL MARKETS	
Võiturg	189	Butter Market	139
Peekoniturg	189	Bacon Market	139
Põllumajanduslik väljavedu	140	Exports of Agricultural Products	140
Tapaloomade ja lihaturg	140	Cattle and Meat Market	140
Kanamunaturg	141	Egg Market	141
Piimaturg	141	Milk Market	141
Teraviljaturg	141	Grain Market	141
Linaturg	142	Flax Market	142
Aedviljaturg	143	Vegetable Market	143
Kalaturg	143	Fish Market	143
INFORMATSIOONI OSA		INFORMATION PART	
Eesti Panga nädalaaruanne	144	Eesti Pank (Bank of Estonia) — Weekly Return	144
VALISMINISTERIUMI VÄLISKAUBANDUSE OSAKONNA TEATED		FOREIGN TRADE DEPARTMENT INFORMATION	
Šveitsi majanduslik olukord	145	Swiss Economic Situation	145
Puuvillakangaste väljavedu Itaaliast	146	Italian Exports of Cotton Cloth	146
Kunstsarve sissevedu Itaaliasse 1937. a.	147	Export of Artificial Horn to Italy in 1937	147
Uus piimavillavabrik Hollandis	147	New Mills-wool Factory in Netherlands	147
Gdynia sadama tegevus	148	Activity of Gdynia Harbour	148
Eesti väliskaubandusbilanss	148	Estonian Trade Balances	148

PÖLLUMAJANDUS

AEDSAADUSTE EKSPORT 1937. e. EXPORTS OF FRUITS AND VEGETABLES, 1937.

A. Prima.

M. a. oli aedsaaduste ekspordi alal rahuldav väljaveokoguse kui ka hindade poolest. Aasta jooksul veeti välja aedsaadusi üldse 1 672 407 kg 458 868 kr. väärtuses, kusjuures keskmiseks hinnaks oli 27,4 s. kg, mis on 1936. a. keskmisest hinnast 11,4% ja 7 aasta keskmisest 35,6% kõrgem; see näitab omaikorda olukorra soodsamaks kujunemist.

Võrreldes 1937. a. aedsaaduste ekspordi 7 aasta keskmisega (1929—35) nähtub, et aedsaaduste väljavedu on tõusnud tunduvalt. Võttes 1929—35. a. keskmise 100-ks oli väljaveokogus vastavalt 1937. a. 160 ja väärtus — 209. Meie aedsaadusi veeti 1937. a. Soome 1 255 tn, Saksa — 228 tn, Inglise — 98 tn, USA-sse — 22 tn. Üldse on meie aedsaadusi veetud 11 eri riiki. Kuude järgi veeti välja novembris — 29,3%, okt. — 20,3%, sept. — 15,0%, dets. — 11,0%, aug. — 8,3%, mais — 6,4, jaanuaris — 2,7%, veebr. — 2,6%, märtsis — 1,5%, juulis — 1,1%, apr. — 1,0%, ja juunis — 0,8%.

Õunad. 1937. a. koguselt rohke õuna- saagi tõttu tõusis õunte väljavedu tunduvalt. Peamiseks õunaturuks oli meile So-

me, kuhu veeti 430 tn, sellele järgnes Saksa — 38 tn, Inglise — 12 tn ja Belgia — 1 tn. Kaubanduslepingu kohaselt oli meie õuntekontingent ositatud Soomes 6 vastuvõtja vahel, neist võttis meie õunu Hedelmäkunta r. 1 (eraõunakaupmeeste ühisus) — 59%, S. O. K. (ühistegeelik) — 17%, Kauppiatten Keskkunta O/Y — 9%, O. T. K. (ühistegeelik) — 8,5%, ülejäänud 6,5% ositus 2 väiksema firma vahel. Õunaekspord teostus järgmiste firmade kaudu: Aedvilja Keskiühisus — 29%, ETK — 22%, Eesti Väikemaa- pidajate Keskiühisus — 17%, C. Bergman — 10,5%, J. Kree — 10%, M. Smirnov — 9% ja H. Tõnisson — 2,5%. Kuude järgi on veetud õunu välja: august — 5%, sept. — 12%, okt. — 47%, nov. — 34%, dets. — 2%. Sortide järgi kujunes väljavedu: 1) liivi-sibulõun — 211 038 kg, 2) antonovka — 73 847 kg, 3) sügisjoomik — 36 382 kg, 4) liivi-kuldrenett — 26 889 kg, 5) tšernogus — 26 655 kg, 6) tartu roosiõun — 24 704 kg, 7) saviõun — 10 393 kg, 8) tallinna pirnõun — 9 697 kg, 9) valge klaarõun — 3 067 kg, 10) treboux seemik — 2 725 kg, 11) suitslepp — 2 464 kg, 12) fameuse — 2 216 kg, 13) leedu peping —

Aedsaaduste väljavedu. — Export of Fruits and Vegetables.

	1937			1936		1929.—35. a. keskmine	
	kg	% koguloodangust	kr.	kg	kr.	kg	kr.
Õunad — Apples . . .	480 801	1,17	178 523	371 098	163 732	273 389	—
Sibulad — Onions . . .	109 850	1,74	28 072	106 100	13 173	198 592	—
Sigurid — Chicory . . .	674 300	—	127 434	854 600	142 914	325 288	—
Konservkurgid — Preserved cucumbers . . .	143 642	0,89	52 463	62 007	20 595	32 107	—
Pohlad — Cowberries . . .	86 229	—	18 370	60 527	14 810	77 540	—
Jõhvikad — Cranberries	131 588	—	31 214	116 301	30 297	110 751	—
Värske köögivilj — Fresh vegetables . . .	10 681	—	580	2 150	137	—	—
Sõstra-vestihoidised — Preserved currants . . .	35 498	0,87	27 212	—	—	—	—
Kokku — Total . . .	1 672 407	—	458 868	1 572 678	385 722	1 039 503	210 086
%/o	160,9	—	208,9	151,3	133,3	100	100
Keskmine hind s. kg — Average Price, cents per kg	—	—	27,4	—	24,6	—	20,2
%/o	—	—	135,6	—	121,3	—	100

2 093 kg, 14) liivi-šampanja — 1 615 kg, 15) martsipan — 1 592 kg, 16) kietšneri maasikõun — 1 492 kg, 17) paide taliõun — 1 431 kg, 18) eva kuldõun — 1 397 kg, 19) äkero — 883 kg, 20) veinihapu — 622 kg, teisi sorte vähem. Üldse on veetud 1937. a. välja 55 erisorti, peale selle on veetud välja sorti märkimata 40 846 kg, millede sordi kindlakstegemine ei õnnestunud. Sortidest Soomes olid eriti nõutud punase värvusega sordid, nagu tartu roosiõun, või kõrgeväertuslikud, nagu treboux seemik, neid mõlemaid meil ei olnud aga võimalik pakkuda nii palju, kui olnuks võimalik mahutada neid Soome turule. Antonovka nõudmine on vähenenud Soomes väga tunduvalt. Soome läks neid vaevalt 32 tn ning võib arvata, et nõudmine väheneb veelgi. Selle asemel oli aga antonovkat võimalik saata Saksa. Soomes jääb edaspidi arvatavasti meile turg kitsaks ka sügisjooniku ja saviõuna osas, millede mahutamiseks oligi juba raskusi. Suvisorte saame ekspordida Soome, kui see toimub enne soome oma õunte turuleilmumist, s. o. aug. esimesel poolel kuni ca 20 aug. Seda arvestades peavad meie tootjad algama valge klaarõuna koristamisega varem, kui ta on veel roheline, sest teel Soome väikemüüja kätte, mis toimub 7—10 päeva jooksul, valmib ta järele ning muutub kasutamiskõlblikuks. Jäetakse aga koristamine hiljaks, rikneb ta juba teel väikemüüja kätte, mida kahjuks sel aastal korduvalt juhtuski. Hinnad Soome turul olid võrdlemisi rahuldavad, keskmiseks hinnaks võib arvata cif Helsingi 5 Smk/kg, s. o. 40 s. kg, nov. saadi aga kõrgemaid hindu. Väljavedu Soome lõppes det. algul, sest 15. det. alates langes Soomes õuntetoll 6 Smk/kg-lt 1,50 Smk/kg, mistõttu õunte väljavedu Soome muutus ebatauvaks.

Saksa turul esines eesti õunu m. a. esmakordselt, kusjuures saadud hind kõikus ca 19—20 s. antonovka-kg. Teisi õunu ei veetud Saksa. Aedpidamise paremini korraldamise ja saakide tõstmise järele peaks olema võimalised esinema Saksas püsivalt. Saksa turule saab saata neid õunu, milliseid võime pakkuda massiliselt ning

millised kannatavad transporti lahtiselt vagunis, kuna kastidesse pakitud õunul lasub kõrge sisseveetoll. K. a. läks Saksa 4 vagunit antonovkat. Väikese läbimõõduga õunad (liivi-sibulõun) ei pääse aga Saksa, sest nende sissevedu on keelatud.

Inglise turul võime esineda peamiselt P.-Inglises ja enne Kanada õunte tulekut. Inglisele on saadetud katseks liivi-kuldrenetti, sügisjoonikut, saviõuna jt. Hinnad on olnud väga muutlikud, sõltuvalt turustamiskohast ja -ajast. Mõnel juhul on saadud isegi hinda, mis on peagu võrdne Soomest saadud hinnaga, kuid on saadud ka madalamat hinda kui siseturul.

Belgiasse on arvatavasti võimalik teostada ekspordi, kuid meie ekspordikast ei vasta seal nõudeile, kuna Belgias langevad õunad, millised on toodud sisse kuni 15 kg kastis, kõrge tolli alla; kastid, millised sisaldavad aga õunu üle 25 kg, langevad vaid ca 1,5 s-se tolli alla. Kuna Belgia on suur õunaimportija, tasub tõenäoliselt vaeva sel turul katsetamine ja sidemetee loomine. Seniste kogemuste põhjal võib märkida, et meil ei puudu võimalused õunaeksporti tunduvas suurenemiseks, kui meie aiapidajad on võimalised tootma kõrgekvaliteedist ja sorditühtlast puuvilja, kusjuures varaste sortide juures tuleb olla kärmes nende koristamisega. Meie aiapidajad peavad kandma hoolt, et saagid oleksid järjekindlad ning kaoksid või väheneksid saagitud aastad.

Sibulaid veeti m. a. vaid Soome, sest saagivähesuse tõttu ei olnud võimalik saata neid teisisse maisse (Rootsi, Norra). M. a. tõusis meie sibulate hind Soomes rekordkõrgusele, mis võimaldas noteerida sibulate hinda 20 s. franko kokkuostupunkt. Sellist hinda ei ole varem välismaalt saadud. Sibulate tootmises valitseb sega perioodlikkus, s. o. saagirikkale aastale järgneb saagi-vaene aasta, mis sõltub meie tootjaskonnast. Arvestades, et Soome veab püsivalt aastast ca 1,5 milj. kg sibulaid sisse, peaks meil olema võimalik täita sellest kogusest vähemalt $\frac{1}{3}$, kuid praeguvalitsev perioodlikkus ei võimalda seda. Viimase põhjuseks on olnud ühelt poolt kaubanduse korralda-

matus. Eriti segav on sibulakaubanduses esinev esimene lili, s. o. kohapealne kokkuostja, kes oskab juba varakuult kevadel antud avanssidega kohustada tootjat andma kaupa sügisel temale. Sellest vabanemiseks asutati Peipsiäärsesse valda ühing, kes oma ülesandeid on täitnud senini hästi ja juba omi esimesil aastail on suutnud aidata kaasa olukorral normaalseks muutumiseks. Sibulate väljaveost võtsid osa Aedvilja Keskkühisus — 47%, ETK — 20%, C. Bergmann — 12%, P. Markus — 9%, M. Smirnov — 7%, Eesti Väikemaapidajate Keskiit — 4%. Väärrib märkimist, et sibulate eest saadi 1937. a. ligi 2 korda nii palju valuutat kui 1936. a., kusjuures väljaveokogused olid umbes võrdsed.

Järgneval aastal tuleks meil laiendada sibulakasvatust, et kasustada olevaid välisturget ning töötada sisse uusi. Eriti tuleks võtta tähelepanu alla punase sibula kasvatus, millel on suur väärtus konserve valmistamisel ning mille järele on piisiv nõudmine.

Sigurieksport on olnud kogusest väiksem e. a.-st, kuid väärtuselt on enam-vähem võrdne e. a. väljaveoväärtusega. Sigurile on olnud piisvalt ainsaks turuks Soome, kuid loodetavasti avaneb alates k. a. eksportvõimalusi ka Saksa, mis peaks ergutama meie sigurite tootjaid sigurite kasvupinna ettevaatlikule laiendamisele. Teisalt oleks aga tingimata tarvilik veel vähemalt ühe sigurikuivatise ehitamine sigurikasvatuse-rajooni, et tõsta eksportsiguri kvaliteeti ja lahendada ka kohalolevat kütematerjali saamisraskusi, sest sigurikuivatise tööterakendamine põlevikivi abil peaks olema mõeldav ja võimalik. Sigurieksportidist võtsid suuremal määral osa K. Kilu — 43%, ETK — 27%, Aedvilja Keskkühisus — 7%, teised firmad vähem.

Konservkurkide eksport suurenes kogusest kui ka väärtuselt üle 100%. Suurim vastuvõtja oli ka siin Soome, kuhu läks 114 tn. Peale selle eksporditi veel P.-Am. Ühendriigesse 21 tn ja Inglisse — 7 tn. Saadud kurkide hind oli üldiselt rahuldav. Suuremaks eksportööriks oli ühing „Eesti Lihaeksport“, kes vedas välja kogu eks-

portitud kogusest — 36%, sellele järgnesid J. M. Leesman — 16%, O. Tamberg — 15%, R. Anderson — 12%, A. M. Anderson — 5%, V. V. Demin — 4%, T. Varik — 4% ja ülejäänud 6 eksportöri vähem.

Sõstra-vesihoidiseid läks m. a. esmakordselt eksportkaubana välisturule, — Inglisse. Veeti välja 31998 kg mustsõstraid ja 3500 kg punaseid sõstraid. Eksportöreks olid A. Krevald ja ETK, ligikaudu võrdseis osades. Saadud hind oli vastuvõetav, mis peaks võimaldama selle ala arendamist tarvilisel määral ja ergutama aiapidajaid laiendada mustsõstraistandusi ning seadma korda olevaid. Olgu märgitud, et mustsõstar on tootluses eriti tähtis, sest ta sisaldab C-vitamiini rohkem kui ükski teine mari või puuvili, isegi üle 3 korra rohkem kui kiidetud C-vitamiinirikkad apelsinid ja sidrunid. Seepärast peaks see mari tulema aukohale siseturul kui ka eksport-artiklina.

Pohlaeksport suurenes samuti tunduvalt. Pohlade turuks on peamiselt Saksa, kuhu läks neist 85,5 tn. Ekspordi laiendamine oleks sel alal täiel määral võimalik, kui meie marjakogurjad teostaksid nende kogumist suuremal määral ja pööraksid suuremat tähelepanu marjade õigele kohtlemisele.

Jõhvikaeksport suurenes samuti, eriti seetõttu, et avanes võimalus neid vedada suuremal määral Saksa. Saksa läks jõhvikaid 96 tn, Inglisse — 33 tn ja Prantsusse — 1,8 tn. Langes välja USA, kes 1937. a. võttis tunduva osa meie jõhvikatest.

Metsamarjade ekspordist võtsid osa kala- ja marjaeksport „Produkt“ — 36%, ETK — 23%, M. Smirnov — 18%, C. Bergman — 16% ja teised 5 firmat väiksemal määral.

Seeni eksporditi 5,4 tn, millised läksid enamuses ka Saksa. Seente eksport oleks arenemisvõimeline, kui neid korjatakse ning ka kuivatatakse rohkem. Asi tasuks, et temale pöörataks tähelepanu. Peamiseks eksportööriks oli V. Romanzev.

Värsket köögivilja on eksporditud vaid Soome ranniku- ja saarteelanikud,

ja seda tunduvalt suuremal määral kui m. a. On peamiselt veetud välja kapsaid ja kaalikaid.

Meie tootjad ja eksportörid omasid m. a. ekspordi alal uusi kogemusi, millised loodetavasti võimaldavad tulevikus edeneda sel

alal veel suuremal määral ning kasustada kõiki olevaid võimalusi, et jõuda olukorran, kus aedsaaduste ekspordist saadavad summad kataksid vähemalt täiel määral lõunamaise puuvilja sisseveoks tarviliku vahutakoguse.

TÖÖSTUS JA KAUBANDUS

VÄLISKAUBANDUS JAANUARIS 1938. a.

FOREIGN TRADE IN JANUARY, 1938.

Väliskaubandusbilansi tulemus näitab k. a. jaanuaris võrreldes m. a. jaanuariga pararemistendentsi. Ulatuselt endiseks-jäänud kaubavahetuskäibe juures osutas väljavedu tõusu ja sissevedu mõõdukat tagasiminekut. Väljaveo juurdekasv ulatus võrreldes m. a. jaanuariga 627 tuh. kr-le (11,3%) ja sisseveo kahanemine 504 tuh. kr-le (6,3%) — seega vähenes sisseveo ülekaal 2,5 milj. kr-ilt 1,3 milj. kr-le.

tuh. kr. (5,7%) ja toor- ning poolvalmisainete väljavedu 79 tuh. kr. (3,3%), kusjuures valmissaaduste müügist saadud summa ületas m. a. jaanuari 207 tuh. kr. (17,7%).

Elusloomade väljavedu kasvas suurenenud elussigade ekspordi arvel. Elusigu veeti välja k. a. jaan. 6224 tk. 612 tuh. kr. väärtuses, kuma m. a. jaan. nende väljavedu ei olnud.

Valmissaaduste rühmas esines väljaveotõus peagu kõikide olulisemate ainete juures, arvatud välja ajalehe- ja triikipaber, millede ekspordit kahanes koguselt 29,0%, jäädes väärtuselt k. a. jaan. püsinud soodsate hindade tõttu peagu endiseks. Ka vineeri- ja toolipõhjade väljavedu näitas koguselt langust, väärtuselt ületas aga m. a. jaanuari 18,3%. Õige tublisti suurenes veel puurvillalõnga ja -niidi (59,0%) ning džuu-triide ja -kottide (22,2%) väljavedu.

Toor- ja poolvalmisainete rühmas kasvas õige tugevasti tselluloosi ja põlevkiviõli väljavedu. Esimese müüki välis-turgudele ületas m. a. müügi koguselt 2,2 tuh. tn (66,5%) ja väärtuselt 422 tuh. kr. (109,6%), kuma põlevkiviõli ja bensiini eest saadi kokku 33 tuh. kr. (42,9%) enam kui m. a. jaanuaris. Vaatamata metsamaterjali-ekspordi mõõdukale tagasiminekule koguselt, saadi rahas metsaturul valitseva soodsa konjunktuuri tõttu 39,0% enam. Ka toornahtkade väljavedu suurenes väärtuselt enam (88,4%) kui koguselt (22,6%). Lina väljavedu vähenes koguselt kui ka väärtuselt — esimene 36,4% teine — 40,9%.

Toit- ja maitseainete rühmas suurenes võrreldes m. a. jaanuariga kartu-

Väliskaubanduskäive jaanuaris 1937—38.

Turnover of January Foreign Trade, 1937—38.

	Jaanuar		1. I—31. XII		1938 = 100
	1938	1937	1937	1938	
	1000 kr. — In 1000 Kr.				
Väljavedu — Exports	6 160	5 538	106 012	83 191	127,4
Sissevedu — Imports	7 483	7 987	111 062	86 846	127,9
Käive — Turnover	13 643	13 520	217 074	170 037	127,7
Väljavedu ±					
Exports ±	-1323	-2454	-5 050	-3 655	
	1000 tn. — In 1000 tons.				
Väljavedu — Exports	21	19	519	453	114,6
Sissevedu — Imports	25	39	435	383	118,6
Käive — Turnover	46	58	954	836	114,1

Väljaveo juurdekasvu põhjustas tähtsal määral elusloomade ning väiksemal määral — valmissaaduste suurenenud väljavedu, kuna sisseveo kahanemine toimus toit- ja maitseainete — peamiselt teravilja vähenenud sisseveo arvel.

Väljavedu. — Exports.

Väljaveokoostis olulisemate rühmade järgi muutus võrreldes m. a. jaanuariga järgmiselt: elusloomade müügist saadi tänavu 614 tuh.kr. 1 tuh. kr. vastu m. a. jaanuaris. Toit- ja maitseainete väljavedu vähenes 112

Sisse- ja väljaveo tähtsamad ained. — *Principal Commodities of Foreign Trade.*

	Jaanuvar — <i>January</i>				1./I — 31./XII			
	ton.		1000 kr.		ton.		1000 kr.	
	1938	1937	1938	1937	1937	1938	1937	1938
VALJAVEDU — EXPORTS.								
	Üldse: — <i>Total:</i>							
I. Elusloomad (arv) — <i>Animals, living (number)</i>	21 180	19 254	6 160	5 533	518 960	453 332	106 012	83 191
I. Elusloomad (arv) — <i>Animals, living (number)</i>	6 244	3	614	1	36 163	52 056	4 011	4 929
II. Toit- ja maitseained, joogid — <i>Food Products, Stim. Bever.</i>	5 310	5 215	1 859	1 971	59 270	60 362	36 396	30 380
Sellest: — <i>thereof:</i>								
Teravili — <i>Corn</i>	—	1 081	—	257	3 237	17 610	818	2 580
Kartul — <i>Potatoes</i>	4 012	2 525	284	167	23 880	17 155	1 334	1 084
Või — <i>Butter</i>	654	740	1 125	1 050	13 180	10 955	22 543	16 562
Munad — <i>Eggs</i>	29	—	2	—	40 875	43 742	2 621	2 473
1000 tk. ton.	2	—	—	—	2 432	2 603	—	—
Liha ja lihakaup — <i>Meat and Meat Products</i>	204	276	235	289	3 507	4 579	4 270	4 982
III. Toor- ja poolv.-ain. — <i>Raw a. Semi-Manufact. Materials</i>	13 345	11 604	2 312	2 391	411 615	342 482	42 700	29 021
Sellest: — <i>thereof:</i>								
Toornahad — <i>Hides undressed</i>	38	31	81	43	959	698	2 323	1 259
Metsamaterjal — <i>Timber Materials</i>	2 791	2 817	253	182	218 766	190 618	15 375	7 804
Tselluloos — <i>Cellulose</i>	5 392	3 239	807	385	60 874	60 706	7 899	6 788
Lina ja -takud — <i>Flax and Tow</i>	824	1 296	821	1 300	6 191	7 932	6 842	7 905
Bensim — <i>Benzine</i>	204	370	44	77	5 293	3 092	1 167	882
Põlevkiviõli — <i>Shale-Oil</i>	940	1	68	0	53 832	11 520	4 180	701
Kunstsarv — <i>Artificial Horn</i>	82	58	72	122	761	640	1 693	1 450
IV. Valmisraadused — <i>Manufactured Articles</i>	2 525	2 435	1 375	1 168	48 075	50 488	22 902	18 859
Sellest: — <i>thereof:</i>								
Vineer ja -toolipõhjad — <i>Plywood and Chair-backs</i>	1 265	1 304	386	284	20 025	18 974	4 906	4 249
Ajalehe- ja trükipaber — <i>News- a. other Printing Paper</i>	336	473	82	83	6 997	6 782	1 711	1 255
Puu- lõng ja -niit — <i>Cotton Yarn and Thread</i>	113	75	310	193	1 917	1 100	4 965	3 106
Puu- riie — <i>Cotton Piece Goods</i>	51	42	154	147	948	1 080	2 949	3 559
Linane riie jätme — <i>Linen, coarse</i>	19	16	33	33	456	471	945	957
Džutrie ja -kotid — <i>Jute Cloth and Sacks</i>	102	82	55	45	1 610	1 279	888	726
Tsement — <i>Cement</i>	—	—	—	—	250	1 799	7	74
Tahvelklaas — <i>Sheet Glass</i>	116	101	19	18	1 733	5 133	288	858
V. Kallismetallid ja -kivid — <i>Precious Metals and Stones</i>	—	0	—	2	0	0	3	2
SISSEVEDU — IMPORTS.								
	Üldse: — <i>Total:</i>							
I. Elusloomad (arv) — <i>Animals, living (number)</i>	7	51	1	20	343	979	92	399
II. Toit- ja maitseained, joogid — <i>Food Products, Stim. Bever.</i>	7 013	18 088	1 071	2 274	107 040	95 664	14 698	9 835
Sellest: — <i>thereof:</i>								
Heeringad — <i>Herrings</i>	586	108	109	23	4 508	4 392	1 014	828
Sool — <i>Salt</i>	356	418	9	9	20 527	27 972	365	473
Suukur — <i>Sugar</i>	1 805	2 716	261	296	25 736	25 876	3 471	3 353
III. Toor- ja poolv.-ain. — <i>Raw a. Semi-Manufact. Materials</i>	13 236	14 940	1 949	1 687	238 149	202 596	30 943	24 152
Sellest: — <i>thereof:</i>								
Toortubak — <i>Tobacco unmanufact.</i>	70	62	124	92	715	694	1 195	1 072
Toornahad — <i>Hides undressed</i>	149	104	206	142	1 506	1 462	2 258	1 656
Džut — <i>Jute</i>	224	236	76	70	2 553	2 111	816	635
Puu- vill — <i>Cotton</i>	507	512	583	681	6 497	5 678	8 324	7 191
Vill — <i>Wool</i>	23	11	93	47	262	402	1 148	1 264
Kivisüsi ja koks — <i>Coal and Coke</i>	8 099	6 251	182	107	84 318	65 479	1 600	1 126
Petrooleum — <i>Petroleum</i>	1 510	2 011	132	127	18 825	17 640	1 564	1 111
Bensin — <i>Benzine</i>	186	624	21	61	7 018	7 872	812	762
Väetised — <i>Fertilizers</i>	245	707	9	27	60 782	36 472	2 731	1 937
Vävel puhastamata — <i>Sulphur unpurified</i>	—	—	—	—	12 778	9 420	1 038	792
IV. Valmisraadused — <i>Manufactured Articles</i>	4 370	6 386	4 438	3 796	90 208	84 893	65 092	52 262
Sellest: — <i>thereof:</i>								
Puu- riie — <i>Cotton Piece Goods</i>	6	3	52	24	120	110	1 102	1 032
Villane lõng ja -niit — <i>Woolen Yarn and Thread</i>	23	35	211	279	318	380	2 726	2 905
Kunsti lõng ja -niit — <i>Rayon Yarn and Thread</i>	17	22	90	96	272	298	1 934	1 432
Raud ja teras — <i>Iron and Steel</i>	1 430	3 825	394	597	41 000	40 648	8 770	6 126
Kummi ja k. kaup — <i>Rubber and Rubber Goods</i>	48	29	117	112	677	694	2 264	1 896
V. Kallismetallid ja -kivid — <i>Precious Metals and Stones</i>	0	0	24	10	2	2	237	198

lite väljavedu koguselt 1,5 tuh. tn (58,9%) ja väärtuselt — 117 tuh. kr. (70,1%). Võid saadeti välisosturudele k.a. jaanuaris 86 tn (11,6%) vähem kui m. a. samal kuul, kuid saadi 75 tuh. kr. (7,1%) enam. Liha ja lihakaupa veeti välja 72 tn (26,1%) vähem, kusjuures mitügist saadud summa kahanes 54 tuh. kr. (18,7%). Teravilja, mida eksporditi m. a. jaanuaris 257 tuh. kr. eest, k. a. jaanuaris ei veetud välja.

Sissevedu. — Imports.

Sisseveo alal näeme muutusi kõigis rühmades, eriti toit- ja maitseainete juures, millede sissevedu kahanes 52,9%. Tõusu näitas toor- ja poolvalmisainete ning valmissaaduste sissevedu — esimene 3,3% ja teine — 16,9%.

Valmissaaduste sissevedu suurenes võrreldes m. a. jaanuariga peamiselt jõu- ja töömasinate, transportvahendite, põllutöömashinate ja -riistade ning metallkauba suurenemise arvel. Jõu- ja töömasinate sissevedu kasvas 237 tuh. kr. (68,3%), metallkauba — 200 tuh. kr. (51,8%), transportvahendite — 179 tuh. kr. (80,3%) ja põllutöömashinate ning -riistade sissevedu — 104 tuh. kr. (63,3%).

Toor- ja poolvalmisainete rühmas olulisemaist aineist suurenes väärtuselt toortubaka (34,3%), toornahkade (45,1%),

villa (97,9%) ja kivisöe ning kooksi (70,1%) sissevedu, kuna bensini ja väetiste sissevedu kahanes — esimene 65,6% ja teine — 66,7%.

Kaubarühmade osatähtsus väärtuselt jaanuaris 1937—38. (%)

Percentages of Separate Groups of Merchandises According to Value of January, 1937—38.

	Väljavedu Exports		Sissevedu Imports	
	1938	1937	1938	1937
I Elusloomad — <i>Animals, Living</i>	10,0	0,0	0,0	0,3
II Toit- ja maitseained, joogid — <i>Food Products, Stim. Bever.</i>	30,2	35,6	14,3	28,5
III Toor- ja poolvalmisained — <i>Raw and Semi-Manufactured Materials</i>	37,5	43,2	26,1	23,6
IV Valmissaadused — <i>Manufactured Articles</i>	22,3	21,1	59,3	47,5
V Kallismetallid ja -kivid — <i>Pre- cious Metals and Stones</i>	—	0,1	0,3	0,1
Kokku — <i>Total</i>	100	100	100	100

Toit- ja maitseainete sissevedu kahanes võrreldes m. a. jaanuariga peamiselt vähem sisseveetud teravilja arvel. Teravilja sissevedu, milline ulatus m. a. jaan. 1,7 milj. kr-le, langes k. a. jaan. 374 tuh. kr-le — seega 77,9%. Nimetatud rühma tähtsamaist aineist kahanes suhkrusissevedu koguselt 911 tn (33,5%) ja väärtuselt — 35 tuh. kr. (11,8%), kuna heeringate import suurenes koguselt kui ka väärtuselt ca 5-kordseks.

METSAKAUBANDUSSEISUND.

Metsamaterjali väljavedu k. a. jaanuaris andis märksa soodsamaid tulemusi kui mullu samal ajal. Tänavu jaanuari metsaekspordist saadi 253 000 kr, seega ligi 40% rohkem kui m. a. samal kuul. Sealjuures peab tähendama, et ekspordi üldkogus oli tänavu jaanuaris isegi veidi väiksem kui mullu, olgugi et saematerjali-müük koguselt osutus tänavu suuremaks, kuid seevastu töötlemata metsamaterjalide — pakude ja propside — väljavedu kahanes.

Saematerjali-eksport — lauad, plangud ja kastilauad — ulatus k. a. jaanuaris 1031 std-le, mille eest saadi kokku ümmarguselt 250 000 kr, seega lõviosa kogu metsamater-

— TIMBER TRADE CONDITIONS.

jali väljaveost. Sellest moodustasid kastilauad 238 std 86 555 kr.

Tähtsamaks väljaveomaaks meie harilikele laudadele ja plankudele osutus tänavu Saksa, kuhu eksporditi 641 std. Mullu samal ajal oli sel alal Inglise suurimaks kaubaostjaks, kuid tänavu jaanuaris sinna veetud laudade ja plankude kogus ei ole mainimisväärne. See asjaolu on tingitud soodsast turukonjunktuurist Saksas, kellega meie eksporditriidel mõõdunud sügisel avanes teatavasti võimalus sõlmida mitügilepinguid märksa paremate hindadega kui Inglisega. Pikema ajavahemiku järgi veeti k. a. jaanuaris harilikku saematerjali välja ka Hol-

landisse (umbes 127 std 24 tuh. kr väärtuses).

Kastilaudade peamiseks välituruks oli aga endiselt inglise. Tänavu veeti sinna välja kastilaudu üle 200 std, m. a. samal ajal aga veidi üle 100 std. Väiksemas ulatuses teostus kastilaudade eksport tänavu ka Br. L.-Aafrika ühendriigesse ja Hisp. Kanaari saarile.

Propse k. a. jaanuaris ei veetud üldse välja; mullu samal ajal ulatus see aga 394 tnm-le. Pakkude eksport tänavu jaanuaris võrreldes m. a. oli tugevasti vähenenud ning moodustas vaid 94 tnm; m. a. jaanuaris oli see aga 686 tnm. Peame üldiselt konstateerima, et töötlemata metsamaterjalide ekspordis näib ka tänavu jätkuvat langustendentsi, milline algas juba mõne aasta eest. 1936. a. jaan. näit., veeti pakke välismaale ligi 930 tnm. Pakkudest moodustavad haavapakud peamise tähtsusega eksportkauba ning suurimaks ostjaks sel alal on viimasel ajal Saksa, väiksemal määral — inglise.

Rahvusvahelise metsakaubanduse tähtsamaks sündmuseks oli tänavu jaan. lõpul Varsavis peetud ETEEC (European Timber Exporters Convention) konverents. Teatavasti peeti enne seda nende tähtsamate metsaeksportmaade konverents m. a. sept. lõpul Stokholmis, kus otsustati üksmeelselt määrata kindlaks ETEEC liikmete poolt väljaveetav metsamaterjalikogus 1938. a. — 3 600 000 std-le, mis tähendas 10% -st m. a. kvooti vähendamist. Näitud otsustati aga Varsavis peetud konverentsil veelgi vähendada seda metsamüügilikogust 180 000 std ehk 5%. Seega on vähendatud kõikide sisseorganisatsiooni kuuluvate eksportöride metsamaterjalide väljaveekogust kokku 580 000 std, ning tänavu ETEEC poolt rahvusvahelisele metsaturule müügil elastav metsamaterjalikogus ulatub 3 420 000 std-le.

Nimetatud metsamaterjali üldkogus — 8,4 milj. std., — ositub üksikute maade vahel näitud järgmiselt: Soome — 859 275 std (seega 145 725 std vähem kui mullu), NSVL — 812 250 std (vähem 137 750 std), Rootsi — 701 100 std (vähem 118 900 std), Poola — 267 615 std (vähem 45 385 std), Austria — 235 125 std (vähem 39 875 std), Rumeenia

— 210 330 std (vähem 35 670 std), Jugoslaavia — 143 640 std (vähem 24 360 std), Läti — 108 585 std (vähem 18 415 std) ja Tšehhoslovakkia — 82 080 std (vähem seega 13 920 std).

Rootsi, Soome, NSVL-u, Läti ja Poola väljaveetavad metsamaterjalikogused, millised mahutatakse teatavasti peamiselt Lääne-Euroopa turgudele, moodustavad üldsummas tänavu 2 748 825 std, olles seega 466 175 std võrra väiksemad kui mullu.

ETEEC poolt teostatud metsamaterjali üldväljaveekoguse vähendamist tuleb pidada metsaturuseisundi stabiilsuse säilitavuse mõttes tänavu kahtlemata tasakaalukaks ja tarvilikuks sammuks. Tuleb loota, et ka importörid omi laotagavarade realiseerimist teostavad tasakaalukalt ega aja omavahealise võistluse tõttu hindu koha peal asjatult madalaks.

Kanada metsaeksportöride müügipoliitika inglise metsaturul näib olevat väga muutlik. Dets. ja jaan. nende hinnad osutasid tõusutendentsi, umbes 10 % std keskmiselt, kuid hiljem on näitud kanadalased omi metsamaterjalide hindu Briti turul alandanud taas ligemale 20 %. On üldiselt teada juba vanade kogemuste põhjal, et Kanada eksportörid püüavad kasustada ühepäeva šansse, mõtlemata pikemalt sellise poliitika tagajärgedele tulevikus. Ometi on loota, et Kanada metsamüügi-organisatsiooni tõttu muutub kanadalaste hinnapoliitika siiski senisest enam eesmärgi-kindlamaks.

Venelased on oma pakumistega tänavu endiselt veel võrdlemisi tagasihoidlikud ning nende hindade kujunemise kohta lähemas tulevikus ei ole andmeid. Briti metsaagendid arvestavad venelaste hindu £ 15.15.— kuni £ 16.— cif London (7" III sort, Arhangeliskist), seega umbes 2 naelsterl. madalamaks kui venelaste hinnad 1937. a. märtsis.

Otsustades ehituslubade väljaandmist järgi näib ehitustegevus Inglises kujunevat tänavu elavaks. Ehituslubade väljaandmist piirati Britis mullu suvel õige tunduvalt ning alles nov. ja dets. halkati ehituslubasid andma välja taas suuremal määral. Kui see tendents kestab, on metsamaterjali

suuremaks tarbimiseks Britis k. a. häid väljavaateid.

Juba enne Varssavi konverentsi oli märgata mitmes metsaimportimaas metsamaterjalide ostutegevuse elavnemist. Inglisea ja Rootsi sõlminud juba rida lepinguid. Eriti aktiivne metsamaterjalide ostu alal on olnud viimaseil nädalail Saksa. Rootsi oli sõlminud lepinguid jaan. lõpuks. üldse juba 150 000 std-le ja Soome — 140 000 std-le.

Tuleb tähendada, et Euroopa tähtsamate metsaeksportöride kokkulepe Varssavis 5%-ks metsamaterjalide üldväljaveokoguse vähendamiseks k. a. loob kahtlemata soodsa teguri rahvusvahelise metsaturu olukorra stabiliseerumiseks lähemas tulevikus. Eriti tuleb rõhutada asjaolu, et seekordne kokkulepe on lõplik k. a. ning ei ole tonaoline,

et seda kogust võidakse enam suurendada tänavu. Ühtlasi tuleb rahuldustundega vaadelda ka asjaolu, et hiljutine kvootede reduktsioon piirdus vaid 5%-ga. Olnuks see 10%, hakkakuksid mitmed eksportörid peatselt kahtlemata nõudma kõrgemaid hindu, mis mõjumaks mitmes importimaas ostutegevusele pidurdavalt; eriti Britis ilmenuks sel juhul ostutehinguis veelgi suurem tagasihoidlikkus kui senini, kuna briti importöridel on veel võrdlemise suuri laotagavarau.

Arvestades kõiki tegureid tuleb rahvusvahelist metsakaubandusseisundit pidada praegu küllaltki rahuldavaks ja stabiilseks arenguks tänavu näib olevat alust. Selline olukord on mitmeti eelistatavam mullusest konjunktuuri hüppelisest tõusust aprillini ning sellele järgnenud võrdlemise ebakindlast olukorrast hooaja ülejäänud osas.

PIIMAVEDU RAUDTEEL 1937. a. —

1937. a. piimavedu raudteel ületas e. a. 36,9% ehk 13 895:10 143 vastu, millest 3 133 tn eksporditi NSVL-u, mis moodustab piimaveost 22,5% osatähtsust.

Kui piimavedu e. a. oli aktiivne märtsist sept. (haripunktiga juunis 10,5%), näeme 1937. a. piimaveos tõusu alles stigisel sept. dets-ni, mil kõik 4 kuud ületasid osatähtsusest m. a. kõrgseisu juunis. Piimaveos kuude järgi näeme mõnel kuul üle 100%-st tõusu, millest kohalikel vedudel on vaid 10%-ne osatähtsus. Piimavedu suurenemine peamiselt eksporditava piima arvel, kuna kohalik vedu ületab e. a. vaid 6,1%.

1937. a. piimatranspordil on 2 silmapaistvat sihtkohta, nimelt: Tallinn 9170 tn ehk 66,0%-se ja Narva 3114 tn ehk 22,4%-se osatähtsusega üldveost, kuna Narva ei evinud m. a. mingit osatähtsust piimaveost.

MILK TRANSPORT ON RAILWAYS, 1937.

Piima said veel Pärnu — 303 tn ehk 2,2%, Türi — 267 tn ehk 1,9%, Nõmme linn ja Rootsi jaam, esimene 229 tn, teine — 224 tn ehk 1,6% üldpiimaveost, mujale vähem.

Suurimaks piimälhetajaks oli Ambla põllumeeste-konvent, kust saadeti 2 403 tn ehk 13,8% üldpiimaveost, millest Lehtse jaamal on 55,8%-ne osatähtsus. Keila konvendist veeti piima 2 266 tn ehk 13,0% üldveost, seda peamiselt: Saueilt 31,8%, Väenast ja Keilast, kummaski ca 21,0%. Tallinna konvendis oli osatähtsusest esikohal Arukilla jaam, kust lähetati 53,2% piima, järgnevad Kiisa — 19,5% ja Saku — 15,9%-se osatähtsusega. Üldse saatis Tallinna konvent raudteel piima 1 422 tn ehk 10,2% üldveost. Piima ähetasid veel Rapla (8,1%), Kohila (7,2%) ja Jõgeva (6,5%) konvent.

Eksportpiima ähetajaks osutusid põllu-

Piima veeti kude järgi tn:

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Kokku
1937	809	746	998	1085	1071	1078	919	1023	1517	1536	1559	1559	13 895
Sellest NSVL-u	—	—	149	242	55	—	—	—	567	726	749	645	3 133
1936	747	717	808	889	958	1064	933	918	838	724	795	802	10 143
±% üldv.	+8,3	+3,9	+23,5	+29,1	+11,8	+1,3	-1,7	+11,3	+81,0	+111,9	+96,1	+93,8	+36,9
±% kohal. vedu	+8,3	+8,9	+ 5,1	+ 0,5	+ 6,1	+1,3	-1,7	+11,3	+13,4	+10,2	+ 1,9	+13,3	+ 6,1
% 1937	5,8	5,4	7,2	7,8	7,7	7,8	6,6	7,4	10,9	11,0	11,2	11,2	100,0

meeste-konvendid (millised kohalikule turule piima peagu ei saadagi), Jõgeva 990 tn ehk 25,3%, Rakvere — 817 tn ehk 20,6%, Jõhvi ja Narva konvent, mõlemast 502 tn ehk

12,8% üldeksport-piimakogusest. Üldpiima-veost moodustavad nimetatud eksportijad konvendid 7,1%, 5,9% ja 3,6%-st osatäh-
sust.

LÜHIUUDISEID. — SUNDRY INFORMATION.

● Majandusminister lubas Narva Kaupmeeste Seltsile korraldada Narvas 20.—22. aug. k. a. kohaliku kaubandus-töös-
tusnäituse ja eesti nädala.

Majandusministeeriumi Tööstusosakond andis loa:

● J. Oha'le, Tallinnas, Öle t. 27 asuva savitööstuse ümberkorraldamiseks. Ettevõttes leiab tööd kuni 50 töölise. Jõuandjaks elektrimootorid kogujõuga 10,5 h. j. Valmistatakse ahjupotte ja telliskive.

● P. Esche'le, Aaspere vallas, Virumaal, saeveski ehitamiseks ja sisseseadmiseks. Ettevõttes leiab tööd kuni 10 töölise. Jõuandjaks 12 hj. lokomobiil. Valmistatakse mitmesugust ehitusmaterjali.

● H. Villers, V. Valks & J. Kaasik, Tallinnas, Fählmanni 12 kunstvaigu presimistööstuses töötamiseks. Ettevõttes leiab tööd 5 töölise. Jõuandjaks 0,5 hj. elektrimootor. Valmistatakse kunstvaigust (bakelliidist) toose, purne jms.

● H. Johanson'ile, Tallinnas, Aiavilja 3 elektrijuhtmetööstuse ehitamiseks ja sisseseadmiseks. Ettevõttes leiab tööd 30 töölise. Jõuandjaks elektrimootorid kogujõuga 75 hj. Valmistatakse mitmesuguseid tugev- ja nõrkvoolu-elektrijuhtmeid.

● A/S. „Transiit“, Tallinnas, Narva m. 13/15 asuva kudumistööstuse ümberkorraldamiseks. Ettevõttes leiab tööd 65 töölise. Jõuandjaks elektrimootorid kogujõuga 15 hj. Kootakse mitmesuguseid sukki, sokke ja riideid.

● H. Scheberstein'ile, Tallinnas, Narva m. 13—15 asuvas ja sisseseatud kudumistööstuses töötamiseks. Ettevõttes leiab tööd 30 töölise. Kootakse mitmesuguseid riideid käsitelgedel.

● Eesti Kirjanduse Seltsile, Tartus, Aia 19 trükikoja sisseseadmiseks. Ettevõttes leiab tööd 15 töölise. Jõuandjaks elektrimootorid kogujõuga 12 hj. Trükitakse raamatuid, ajakirju ja muid trükitöid.

● P. Tikenberg'ile, Tallinnas, Liivalaia 25 sisseseatud vorstistööstuses töötamiseks. Ettevõttes leiab tööd 7 töölise. Jõuandjaks 7,5 hj. elektrimootor. Valmistatakse mitmesuguseid vorste ja muid lihakonserve.

● U/ü. V. Sokolov & Ko, Tallinnas, Narva m. 15-c kunstsarvetoodete-töökoha sisseseadmiseks. Ettevõttes leiab tööd 10 töölise. Jõuandjaks 5 hj. elektrimootor. Valmistatakse kunstsarvest peamiselt mööb-
lite-pidemeid jms.

■ J. Lohvart'ile, Porkuni vallas, Virumaal, asuva puutööstustöökoha ja jahuveski ümberkorraldamiseks ja sisseseadmiseks. Ettevõttes leiab tööd kuni 25 töölise. Jõuandjaks 14 hj. aurumasin ja 70 hj. puugaasimootor. Valmistatakse mitmesugust ehitusmaterjali ja jahvatatakse teravilja.

● Kompveki- ja šokolaadivabriku o/ü „Riola“, Tallinnas, vabriku üleviimiseks ja sisseseadmiseks Pärnu m. 150. Ettevõttes leiab tööd kuni 145 töölise. Jõuandjaks elektrimootorid kogujõuga 12 hj. Valmistatakse šokolaadi, kompvekke jm. maiustisi.

LAEVANDUS

TALLINNA SADAMA TEGEVUS JAANUARIS 1938. ACTIVITY OF TALLINN HARBOUR IN JANUARY, 1938.

Jaanuaris ei olnud Tallinna sadama tegevus kuigi elav. Sadamas liikles ainult välissõidulaevu, kuna rannasõit oli peagu vaibunud.

Välissõidust	saabus		väljus	
	jaan. 1938	jaan. 1937	jaan. 1938	jaan. 1937
Laevu, maht net. rgt.	68 453	48 768	60 307	47 270
Kaupu, tn.	24 000	20 625	22 461	21 887
Reisijaid, arv.	875	764	950	1 047

Laevu liikles tänavu jaanuaris võrreldes e. a. jaanuariga rohkem, nimelt 29,9% mahu järgi. Ka kaubavedu oli tänavu jaan. suurem. Kaupade läbikäik oli tänavu jaan. 46 461 tn e. a. 43 086 tn vastu, seega enam 7,8%. Juurdekasvu andis sissevedu. Suurema osa k. a. jaan. sisseveost moodustab kivisüsi (38,4% sisseveost). Kaalult tähtsamaks osutus jaan. sisseveos veel mais. Jaan. väljaveos esinevad suurema kaaluga: tselluloos, põlevkiviõli, kartulid, metsamaterjal.

Sisseveost toimus eesti laevadel 47,5%, saksa — 17,9% ja briti — 10,1%. Väljaveos omavad eesti laevad 48,0% osatähtsust, saksa — 31,0% ja briti — 13,7%.

Reisijaid liikles talvekuul laevadel vähe; nii ulatus reisijate läbikäik Tallinna sadamas k. a. jaan. 1 825 isikule, koosnedes peamiselt Eesti-Soome vahel liiklenud reisijast. Ka m. a. jaan. oli reisijate läbikäik sama suur, nimelt 1811 isikut.

PÖLLUMAJANDUSSAADUSTE TURUD

VÖITURG. — BUTTER MARKET.

Vöituruseisundi püsis m. n. edasi kindel, kusjuures ka hinnatase näitas väikest paranemist. Nii noteeriti meie vöihinnaks Manchesteris 114—116 š cwt e. n. 114 š vastu. Saksast saadav hind jäi aga endiseks. Vastavalt hinnaparanemisele Inglises noteeriti meie eksportvöihinnaks 159 s. kg e. n. 158 s. vastu. Turutendents kindel.

Vöituruseisundi edasisele kujunemisele suhtuvad vastavad ringkonnad optimistlikult. Kuigi ookeanitaguseist maist on loota suuremaid vöikoguseid, arvatakse, et see püsib siiski normaaliveokorras tarvitusega, mille tagajärjel hindade liikumises lähemal ajal ei ole tõenäoliselt loota erilist muutust.

Piimatoodangu taseme kujunemist üksikuis mais iseloomustavad m. a. viimase veerandi tulemused, milliste kohta on saada juba statistilisi andmeid. Võrreldes 1937. a. viimase veerandi piimatoodangut 1936. a. sama ajaga järgmise skeemi alusel: 0 — muutmata, 1 — väike muutus, 2 — suur muutus, 3 — väga suur muutus, + tõus, — väheneimine, oli seisund üksikuis mais järgmine: Austrias +0,5, Tšehhoslovakkias —1,2, Un-

garis 0, Bulgaarias +0,2, Jugoslaavias —1, Itaalias +1,7, Prantsuses —2,0, Saksas 0, Šveitsis +1,5, Norras +0,5, Rootsis +0,5, Soomes 0, Lätis +2,0, Leedus +1,0, Poolas +1,0, Taanis 0, Hollandis —2,0, Belgias —2,0, Inglises —2,0, P.-Am. Ühendriiges —1,0, Argentiinas —1,5, Austraalias +1,0, Uus-Meremaal 0, ja Eestis +2,0. Seega on piimatoodang näidanud suurenemist väiksema tähtsusega mais, kuna suuremais piimasaadusi eksportijais ja tarvitajais mais on piimatoodang langenud või jäänud püsima samale tasemele.

Vöi väljavedu 1937. a. oli vastavaist riigest järgmine: (1936. a. väljavedu sulgudes): Taanist 144 960 tn (146 205), Rootsist 23 734 tn (19 108), Lätist 19 088 tn (17 226), Leedust 14 986 tn (14 629), Soomest 14 018 tn (13 986 tn) ja Hollandist 53 817 tn (60 237). Vöi sissevedu oli Inglisse 477 962 tn (496 965), Saksa 86 835 tn (75 406), Prantsusse 679 tn (1927), Itaaliasse 2 311 tn (426) ja Šveitsi 2549 tn (1462). Seega toimus vöikaubanduses 1937. a. struktuurilisi muutusi vähemtähtsate riikide vöi väljaveo suurenemise tõttu.

PEEKONITURG. — BACON MARKET.

Peekoniturul püsib kindel tendents. Eesti peekoni kõrgema sordi noteering Londonis jäi püsima 89 š-le tsn. Samuti jäid muutusetä ka meie peekon- ja elussigade noteeringud. K. n. maksavad eksporttapamajad peekonsigade eest järgmisi hindu:

Tapakaal	I sort	II sort	III sort	IV sort
60 — 72 kg.	87	82		
55,5 — 59 "	82	78		Siseturuhinnad
72,5 — 75 "	82	78		
75,5 — 80 "	78	74		

ja elussigade eest:

100—120 kg. 60 s. eluskaalu-kg.
121—160 „ 65 „ „ „
161—250 „ 60 „ „ „

Elussigade sissevedu Saksa oli m. a. 20% suurem kui 1936. a. Kogusummas veeti sisse 475 435 siga 391 466 sea vastu eelmisel aastal.

Päritolumaade järgi oli sissevedu järgmine (tk):

	1937	1936		1937	1936
Taani	157 827	162 982	Holland	20 460	—
Poola	68 619	54 006	Bulgaaria	17 522	11 687
Läti	45 770	54 458	Rumeenia	16 915	5 827
Leedu	43 742	24 982	Eesti	14 879	33 524
Jugoslaavia	35 081	12 292	Teised maad	785	—
Rootsi	30 061	21 706			
Ungari	24 274	10 552		475 435	391 466

Esikohta sisseveos omab endiselt Taani, kes varustab $\frac{1}{3}$ elussigadest. Teisel kohal on Poola 14%-ga, kolmandal Läti 9,6%-ga ja Leedu — 9%-ga. Tunduvalt suurenes sissevedu Jugoslaaviast, Rootsist, Ungarist ja Rumeeniast.

Hollandi alustas alles m. a. elussigade ekspordi Saksa. Eestist langes elussigade sissevedu 14 879 seale 33 524 sea vastu 1936. a., olles seega 11. kohal 1937. a., kuna 1936. a. omas Eesti 4-dat kohta.

TAPALOOMADE JA LIHATURG.

M. n. piisis veisteturustamise osas talvise aja kohta tagasihoidlik tendents. Kaubapakkumine ja -nõudmine keskmine. Tegevus vaikne. Nädala keskmiselt maksus suurmütigil veiseliha:

Suurte rammusate pullide liha 48—50 s. ja keskmises rammususes — 46—48 s. kg. Eluskaaluga müües 30—32 s. kg.

Väiksemate pullide liha rammusail 48—50 s. ja keskmisil 50—52 s., lahjadel 40—45 s. ja eluskaaluga müües 27—30—31 s. kg.

Lehmade ja härgade liha: nuumatuil 52—55 s., rammusail 45—50 s., keskmisil 40—43 s., lahjadel 37—40 s. ja eluskaaluhinnad vastavalt sortidele 20—23—30—36 s. kg.

Turustades veiseid lihakaalu alusel, kus nahk ja pudemed jäävad ostjale, tuleb noteeritud lihakilohinnale arvata juurde pullidel 10—12 s. ja lehmadel 12—14 s. kg.

Mullikalaha nuumatuil 52—58 s., rammu-

PÖLLUMAJANDUSLIK VÄLJAVEDU. EXPORTS OF AGRICULTURAL PRODUCTS

	Nädalas		1938. a.	1937. a.	1936. a.
	14./II 20./II 1938	7./II 13./II 1938	1./I kuni 20./II	1./I kuni 21./II	1./I kuni 23./II
VOI (tonni) Butter (tons)	204,4	21,0	1053,1	1079,1	827,4
Sellest:					
Saksa . . .	76,8	21,0	415,7	422,2	386,8
Inglise . . .	127,6	—	638,0	481,6	393,6
MUNAD (tuh. tk.) — Eggs (1000)	0,4	—	61,5	—	45
Sellest:					
Inglise . . .	0,4	—	61,5	—	—
Saksa . . .	—	—	—	—	44
PEEKON (tonni) — Bacon (tons)	38,5	—	234,7	319,9	340,8
LINA (tonni) Flax (tons)	22,4	58,8	1043,8	1715,1	1918,6
Sellest:					
Inglise . . .	0,5	58,8	715,8	702,2	962,0
Belgiasse . . .	—	—	—	80,2	20,6
Soome . . .	6,8	—	57,0	—	210,8
Saksa . . .	4,9	—	4,9	612,4	80,8
Prantsusse . . .	10,2	—	136,2	251,2	587,9

Elussigade väljaveo vähenemine oli tingitud sigade arvu langusest 1936. a. Kuna m. a. näitas meie sigade arv tunduvalt tõusu, on lootusi k. a. taas suurendada elussigade ekspordi Saksa.

— CATTLE AND MEAT MARKET.

sail 48—50 s., keskmisil (eksport) 49—51 s., lahjadel 40—43 s. Eluskaalu järgi maksusid mullikad sõltuvalt rammususest 27—30—31—37 s. kg.

Vasikate pakkumine ja nõudmine keskmine. Tapetud vasikad maksusid ühes nahaga: rammusad 60—70 s., keskmised 50—53 s. ja lahjad 48—50 s. kg. Eluskaaluhinnad vastavalt sortidele 29—35 ja 45 s. kg.

Lambaid turustatakse vähe. Nõudmine keskmine. Tapetud lambad maksusid ilma naha ja pudemeteta: rammusad 55—62 s., keskmised 50—58 s. ja lahjad 40—50 s. kg. Eluskaaluhinnad siseturulammastel 36—39 s. kilo.

Eksportlambaliha-hinnaks noteeriti 80—85 s. kg. ja eluskaaluga franko saatejaam 39 senti kg.

Sigade pakkumine keskmine, nõudmine samuti keskmine. Nädala keskmiselt maksu-

sid tapetud sead: noored 75—78 s., lihasead 72—75 s., rasvasead 70—72 s. kg. ja peekonkaalulised 75—78 s. kg.

Eluskaaluga turustades maksusid sead 53—55—57 s. kg.

Nahkade hinnad: Veisenahad 80 s. kg. Vasikanahad 3.90—4.00 kr. tk. Kaalus üle 3,5 kg tihe kg hind kr. 1.20. Lambanahad kr. 2.50—3.75 tk., sõltuvalt suurusest ja vilja pikkusest. Hobusenahad 12—13 kr. tk.

KANAMUNATURG. — EGG MARKET.

Kanamunahindade liikumine Inglises näitas m. n. nõrgenevat suunda. Kuna siseturul hindade tase püsis, noteeriti meie eksport- kui siseturumudel endine hind, s. o. vastavalt 110 s. ja 100 s. kg franko kogumispunkt. Turutendents vaikne. Kanamunahindade liikumine k. a. toimub üldiselt kõrgemal tasemel kui m. a. Seejuures on hinnatase näidanud 1934. a. alates tõusutendentsi. Võttes 1933. a. veebruarit teise nädala noteeringu aluseks ja võrdseks 100-ga, oli munahind teisel aastail samal

ajal: Londonis (Taami 15,5 lb): 1934. a. — 67, 1935. a. — 73, 1937. a. — 75 ja 1938. a. — 83. Seega oli munahind k. a. algul Inglises ca 8% kõrgem kui m. a. samal ajal. Eksportmais oli aga hinnaparanemine suurem.

Siseturul maksusid kanamunad s. paar:

Tallinnas	14—17	Rakveres	10—12
Tartus	14—16	Narvas	18—20
Valgas	12—15	Haapsalus	10—14
Pärnus	13—15	Kuressaares	14—15
Viljandis	14—16		

PIIMATURG. — MILK MARKET.

Piimahinnad püsivad endisel tasemel, nii noteeriti 21. skp. Tallinna kohta järgmised hinnad: I valiku rõõskpiim müügil piimakauplustele 13 s. l. ja müügil piimatööstustele 12 senti liiter. II valiku rõõskpiim müügil piimakauplustele 11 s. l. ja müügil piimatööstustele 10 senti liiter. Piima järele nõudmine on hea ja ületab sageli pakumise, talupidajatel ei ole anda nii palju piima, kui kauplused soovivad.

tuste järgi on sotsiaalministril õigus nõuda kõrgema kvaliteediga piima tarvituselevõtmist söögimajades, kohvikuis, võõrastemajades, einelaudades, restoranides, baarides, haiglates, sanatooriumides, koolides, internaatides ja teistes ühiselumajades. See seaduse muudatus võimaldab I valiku rõõskpiimale rohkem tarvitamist. Edasi puudutavad muudatused piimamüügikohtade avamiskorda.

Väikemüügil maksus piim linnades piimakauplustes möödunud nädalal senti liiter:

Riigihoidja dekreedina anti 11. veebruaril s. a. „Piimaseaduse muutmise seadus”, mille järgi Vabariigi Valitsusel on õigus Põllutöömistri ettepanekul, mis tehtud kokkuleppel sotsiaalministriga, keelata linnade ja alevite administratiivpiirides ning alevikkude ja suvistuskohtade piirkonnis nõrgema kvaliteediga piimaliikide müügiiks liikvelelaskmist pastöriseerimata kujul ja lubada nimetatud nõrgema kvaliteediga piimaliikide müüki toorpiimana kui ka pastöriseeritud kujul ainult Vabariigi Valitsuselt selleks loa saanud piimatalituste kaudu. Muuda-

	I valik pudelites	II valik lahtiselt	III valik pudelites	IV valik lahtiselt
Tallinn	18—19	—	15—16	13
Tartu	14—16	11—13	—	10—11
Narva	15	13	—	11
Pärnu	17—18	12—13	—	12
Viljandi	15	—	—	12
Rakvere	15	—	—	11
Valga	15	—	—	10
Haapsalu	—	—	10	9
Võru	—	—	—	10—12
Kuressaare	—	—	—	10
Petseri	—	—	—	10—11

TERAVILJATURG. — GRAIN MARKET.

Teraviljaturg muutus m. n. e. n-st pisut nõrgemaks ja hinnad näitasid väikest langust. Kuigi nõudmine oli enam-vähem endine, mõjastas turuolukorda peamiselt Aust-

raalia hiljuti avaldatud toodangu eelhinne, mis on varemavaldatust märksa kõrgem ja tõuseb 4,63 milj. tn-le. Teisalt näitavad ka NSVL-u müügid järjest suurenemist, milli-

sed võivad lähemas tulevikus suurene da veelgi ja mõjustada tootteraviljaturgu nõr- genemissuunas. Söötteraviljaturg on toit- teraviljatutrust märksa kindlam, sest mõõ- duandvamas söötvilja kasvatavas maas — Argentiinas — on tänavune maisitoodang tundvalt madalam m. a-st ja tõuseb praeguste erahinnete alusel 5—6 milj. tn-le m.a. 9 milj. tn vastu. Kuna aga teiste sööt- viljade toodangus ei ole nimetamisväärt muudatusi, jääb turuseisundi peamiseks mõ- justajaks ikkagi mais.

Tähtsamail börsidel noteeriti m. n. te- raviljadele järgmised hinnad kr. kv kohta (sulgudes e. n. keskmised noteeringud):

Nisu: Chicago 12.26 (12.56), Winni- peg 16.72 (16.94), Hamburg (Manitoba I) 22.55 (23.00), Liverpool 14.90 (15.30).

Rukis: Chicago 10.58 (10.81), Winni- peg 11.77 (11.99), Hamburg (La Plata) 16.93 (16.96).

Mais: Chicago 8.42 (8.44).

Nagu selgub Rahvusvahelise Põlluma- jandusinstituudi viimasest ülevaatest, on tä- navu tegemist Euroopa eksportijais mais nisukülvipindade laiendamisega. Nii ületa- vad Rumeenia nisupinnad 11% m. a. ta-

seme, kuna teisis Doonau mais tõus ei ole küll nii märgatav, kuid praegused pin- nad osutuvad siiski kõrgemaiks nulluseist.

Peale Doonau maade ületab ka Poola ta- linisukasvatus m. a., samuti on tõenäoline Leedus kasvupindade tõus. Sissevedajaist maist Prantsuses, Itaalias ja Kreekas on tegemist väikese kasvupindade vähenemise- ga, kuna seevastu teised maad, eesotsas Sak- sago, näitavad kasvatusel laiendamist. Kuna ka praegusel andmeil näib tõenäolisena su- vinisukasvatuse laiendamine peamiselt Eu- roopa väljaveomais, ületab k. a. nisukasvu- pind märgatavalt nulluse ja tõuseb esialg- sel arvestusel 1935. a. rekordseisuni. Il- mastikuolud on taliviljadele olnud senini ra- huldavad, mistõttu orasteseis Lääne-Euroo- pa teraviljatootjais piirkonnis kui ka Venes osutub heaks.

Väkemüügihinnad siseturul s kg:

	Tallinn	Tartu	Viljandi	Pärnu	Valga	Narva
rukis	20	16	16	15	16	16
nisu	25	22	21	20	23	22
oder	20	17	17	17	16	18
kaer	18	14	18	13	13	14
rukkijahu	20	17	18	17	18	17
sepikujahu	34	29	30	27	28	28

LINATURG. — FLAX MARKET.

Linaturg seisab juba mitmendat nädalat tagasihoidlik. Kuna hooaja esimesel poolel müüdi võrdlemisi palju lina, on pakkujad ta- gasihoidlikud ja hoiavad hinda. Eriti kind- lad on praegu monopolimaad, kellede hind vä- hemalt nominaalselt seisab endisel tasemel, nii seisab NSVL-u kastaleo IV gr. I sordi hind ikka £ 85 cif. ja läti lina liivoonia R-sordi alusel — £ 74.10 cif. Kahjuks on aga eesti lina positsioon nõrgem ja Võru-Petseri lina ole- vat pakutud £ 72 cif. R-sordi alusel. Ka lee- du lina seisundit loetakse nõrgemaiks. Kuid leedulased olevat müünud Saksa ca 500 tn. lina, mis aitas nende tagavaru vähendada ja seega nende seisundit kergendada edasisel linaharimisel.

Üldse on viimasel ajal olnud vähe tehni- guid ja hinnad püsivad enam nominaalsed.

Meie siseturul pidime aga seetõttu, et mõ- ne nädala eest hinnati seisundit üle ja maks- ti hinda kõrgemalt, kui võimaldas välis- turgu sel momendil, elama läbi võrdlemisi suurt

hinnalangust. Viimaseil laatadel ei maks- tud enam palju üle kr. 1.10 R-sordi kg-st ja laatadelt on palju lina viidud tagasi.

Linahindade noteerimiskomisjoni koosole- kul Tallinna Börsil 18. II 38 noteeriti lina kokkuostuhinnad riiklike standardsortide alu- sel franko kokkuostja ladu s. kg-lt:

	Võru- ja Põtserimaal	Mujal Eestis
R.	117	115
HD.	108	106
D.	99	97
OD.	90	88
LOD.	81	79
H.	72	70
Takk I sort		79
Takk II sort		69
Takk III sort		59
Ehitustakk		17

Tendents: tagasihoidlik.

15. skp. peetud Petseri laadale toodi ai- nult 4 vagunit lina, mis müüdi hinnaga kesk- miselt kr. 1.10 R-sordi kg-lt.

AEDVILJATURG. — VEGETABLE MARKET.

Tallinna turul on märgata õuntepakku-
mise nõrgenemist ja hinnatõusu võrreldes
veebr. alguspäevadega. Sibulõuntest nõu-
takse väikemüügil 35—70 s. kg. Samuti on
tõusnud ka sibulate hind umbes 10 s. kg-
lt, kuna ekspordi tõttu tagavarad on jäänud
väikesiks. Jõhvikate hinnas on märgata väi-
kest langust.

Välispuuviljahinnad püsivad endised. Im-
portörid on väga tagasihoidlikud kauba sis-
setoomisega, kuna oodatakse e. a. eeskujul
tollimaksu kaotamist välispuuviljalt. Praegu
võetakse välispuuvilja tolliladudest välja osa
kaupa, nõnda kuidas loodetakse müüa läbi
lähemate päevade jooksul.

Eksporditakse väikeste saadetistena sibulaid, sigu-
reid ja konservkurke Soome. Nende saadus-
te järele on praegu Soomes nõudmine hea, ta-
gavarade kahanemise tõttu on aga hinnad
siseturul tõusnud, mis ei võimalda neid enam
osta kokku väljaveo jaoks.

Elav nõudmine on Soomes ka seemnesi-
bulate järele, milleks soovitakse osta väikesi,
tavaliselt kasvatatud sibulaid ja pakutakse
kuni 53 s. kg. Selle hinnaga ekspordimiseks

KALATURG. — FISH MARKET.

M. n. paranesid Pärnu lahe kalastusolud,
sest lumi ja vesi on jäält kadunud, mis-
tõttu liikumine püügiväljadel on hõlpsam.

Peale kahanedalase vaheaja esines kala-
toodangus taas ekspordikoha ning väikesel
kogusel ka siseturu-kalasorte — vimba,
särge, ahvenat ja meretinti.

Ka Peipsi kohatoodangus oli näha para-
nemist. Suuremat tõusu näitas ahvenasaak.

Rahuldava kalasaagi tõttu suurenes
värske kala väljavedu.

Nädala kestel veeti välja kala ja kala-
kaupu 26 200 kg, sellest koha 16 280 kg,
haugi 1 700 kg, latikat 4 130 kg, ahvenat
3 450 kg, lutsu 380 kg ja kalakonserve
260 kg.

Koha veeti Rootsi 14 670 kg, Šveitsi
720 kg, Soome 450 kg, Austriasse 250 kg
ja Tšehhoslovakkiasse 190 kg.

Eksporditud koguses esines sisevetekoha
9600 kg ja Pärnu lahe toodangust 6670 kg.

Rannikul maksti kohast 60—65 s. kg.

ei ole aga eksporditöid praegu võimalik osta
kokku seemnesibulaid.

Tallinna turul maksusid väikemüügil
21. II:

Õunad	35—80 s kg.	Kõrvitsad	15 s kg.
Sibulad	45—50 " "	Mäerõigas	200—220 " "
Peakapsas	8—10 " "	Seller	20—40 " "
Hapukapsas	10 " "	Jõhvikad	30—35 " "
Porgandid	10 " "	Hapukurgid	2—5 " tk.
Peedid	15 " "	Apelsinid	10—20 " "
Kaalikad	10 " "		

18. veebr. noteeriti aedsaadusile järgmised
hinnad:

Sigurid eksporditöid, pakkimiskulu-
deta, franko kokkuostupunkt 19 s. kg. Ten-
dents vaikne.

Sibulad, eksporditöid, pakkimiskulu-
deta, franko kokkuostupunkt 26 s. kg. Ten-
dents kindel.

Konservkurgid, eksporditöid, pakki-
miskuludeta ca 5 kg. plekknõu Kr. 2.20. Ten-
dents kindel.

Võrreldes eelmise hindade noteerimisega
4. skp. on sibulate hind tõusnud 2 s. kg-
lt. Teiste eksporditavate aedsaaduste hinnad
jäid muutusetu.

Haugi eksporditi Inglisse 840 kg, ülejää-
nud osa Rootsi.

Latikat läks Soome.

Ahvenat — Soome 2550 kg ja Rootsi
900 kg.

Lutsu — Rootsi ning kalakonserve
(kilu toosides) Saksa.

Siseturu-kalakaubanduses oli
nädala algul vaiksem tegevus, muutudes
nädala lõpul taas elavamaks.

Värsket kala, eriti ahvenat, tuli müü-
gile rohkesti. Sisevete ahven vallutas Tal-
linna, Tartu ja Narva turu, kuna Pärnu
lahe ahvenat, peale kohaliku turu, realiseeriti
ka Tallinnas.

Külmunud ja elusvärsket ahvena kõrval
pakuti ka elusahvenat, mistõttu müügihin-
dades kujunes suur vahe. Tallinna turul
müüdi ahvenat: külmunud, väikesi ja kesk-
misi 15—25 s. kg, elusvärsket, keskmisi, va-
lituid 35—45 s. kg ja elusahvenaid 75 s.
kilogramm.

Tartu turuhoones 7—30 s. kg ja Narva turul 15—30 s. kg.

Tallinna turul osteti elavalt ka koha ja latikad. Koha külmunud 50—60 s. kg, elu-värske 80—100 s. kg. Latikas suuruse järgi 40—60 s. kg.

Nädala kestel ilmus müügile väikesel kogusel Pärnu tinti hinnaga 100 s. kg. Kõrge hinna tõttu arenes realiseerimine visalt.

Räimekaubandus. Värsket räime müügil vähe, sest räimekalastamiseks valitsevad ebasoodsad piitingiolud. Sagedased, paiguti tugevad, muutliku sihiga tuuled ning merel liikuvad jääpangad takistavad õige tunduvalt võrkudega kalastamist avavees.

Kauba vähesuse tõttu müügihinnad kõrged. Tallinna ja Tartu turul müüdi räimi 25—30 s. kg. Narva turul puudus räim müügil.

Turski seevastu müügil rohkesti. Madala müügihinna tõttu nõudmine elav. Tursad terveit, suured 15 s. kg., keskmised 20—22 s. kg., lõigatult vastavalt kvaliteedile — 20—30 s. kg. Tartu turul müüdi keskmise suurusega turski terve kalana 25 s. kg.

Soolakala-kaubandus. Värske räime ja kilu vähesuse tõttu valitseb soolakaalakaubanduses elav tegevus.

Rohkesti nõutakse kodumaist kuivatatud soolatud (Muhu) silku 30 s. kg, soolatud turska 25 s. kg ning soolasiiga 80 s. kg.

Heeringahind vastavalt kvaliteedile ja sordile püsib Tallinna turul 40—70 s. kg.

Nõudmise tõusu iseloomustab erakorraliselt suurenenud heeringate sissevedu k. a. jaan., nimelt 536 tuh. kg, kuna m. a. jaan. veeti sisse ainult 107 tuh. kg. Sisseveetud heeringate koguses oli 54 tuh. kg. odavamaid norra heeringaid, kuna m. a. jaan. ei tulnud Norrast heeringaid.

Tähtsamate kalaliikide turuhinnad s. kg:

	Tallinn	Tartu	Narva
	19. II	19. II	18. II
Angerjas, värske	250—300	—	—
Koha I ja II, värske	50—100	60—85	60—70
Silg, värske	80—140	80	—
Haug, värske	40—50	90—50	—
Ahvon, värske	15—45	7—30	15—30
Ahven, elus	75	—	—
Latikas	40—60	30—50	25—30
Särg	30—35	15—18	—
Säinas	—	25—30	—
Linask	—	elus 60—70	—
Vimb	40—45	—	—
Tint, järve	80	20—25	30
Tint, mere	100	—	—
Luts	40	30	—
Räim	23—30	25—30	—
Kilu	50—55	—	—
Tursk	15—30	25	—

INFORMATSIOONI OSA

EESTI PANGA NÄDALAARUANNE.

Eesti Pank (Bank of Estonia) — Weekly Return,

AKTIVA

15. veebruaril 1938. a.

PASSIVA

1. Kattevara: — <i>Reserve:</i>		1. Põhikapital — <i>Capital</i>	5 000 000,—
kuld: rahas ja kangides	34 216 164,57	2. Tagavarakapital — <i>Reserve Fund</i>	908 496,77
välisraha	18 453 881,45	3. Jooksvad kohustused: — <i>Current Liabilities:</i>	
2. Vahetusraha — <i>Subsidiary Coin.</i>	1 509 800,01	a) pangatähed liikvel	47 341 778,—
3. Sisevekslid: — <i>Home Bills:</i>		b) jooksvad arved:	
kaubavekslid	8 870 405,58	valitsuse	22 682 475,94
põllumajandusl.	1 990 287,11	pankade	9 321 681,91
metatööstusl.	68 521,08	teised	2 525 528,07
	10 729 213,72	4. Muud passivad — <i>Other Liabilities</i>	34 529 580,92
4. Laenud: — <i>Loans and Advances:</i>			15 400 242,55
vallitsusele	—		
teistele *)	11 630 447,70		
5. Kinnis- ja vallaavara — <i>Immovable</i>			
<i>Property and Equipment</i>	3 424 033,75		
6. Muud aktivad — <i>Other Assets</i>	25 216 557,04		
	108 180 098,24		108 180 098,24

Kattevara vahetõttu jooksvate kohustustega: } 61,89 %
Proportion of Reserve to Current Liabilities: }

*) Selles summas Vab. Val. poolt garanteeritud laene Kr. 1 781 906,34
Includes Ekr. 1,781,906.34 guaranteed by the Government.

JUHATUS.

VÄLISMINISTEERIUMI VÄLISKAUBANDUSE OSAKONNA TEATED

ŠVEITS. Šveitsi majanduslik olukord. — *Swiss Economic Situation.*

M. a. viimane veerand tõi Šveitsi majanduseluse teatavat nõrgenemist konjunktuuri-tõusu tendentsides. See väljendus esijoo-nes tööturul, kus töötute arv näitas suuremat sesoonset tõusu kui 1936. a. samal ajal. Töötute arv kasvas 1936. a. 83 000-lt sept. lõpul 104 800-le dets. lõpul, (s. t. 21 800 võrra), ja m. a. vastavalt — 51 900-lt 87 300-le, s. t. 35 400 võrra. Sellele vaatamata oli töötute arv dets. lõpul ca 20% väiksem kui e. a. Tööpuuduse suurenemine möödunud veerandil toimus peamiselt põllu- ja ehitustöölise arvel, sesoonseil põhjusil, millele liisandusid veel halvad ilmastikuolud. Muus majandusharudes on olukord stabiilne väiksemate võngetega.

Hindade ja elatusmaksumuse indekseis ei olnud märkida olulisi muutusi, arvatud välja sesoonist tingitud väiksem tõus toitaime ja põllumajandussaaduste hindades. Väikekaubandus-läbikäik näitas väikest tõusu. Turismitööstuses märgiti nov. väiksemat tagasiminekut, peamiselt prantsuse turistide arvel prantsuse frangi järjekindla nõrgenemise tõttu. Kogu aasta kohta tõusis brutotulu eraarvestuste järgi turismitööstuses 1937. a. ca 300 milj. fr-le 200 milj. fr. vastu 1936. a., seega 50%. (1929. a. arvestati bruto-tulu turismist 550 milj. fr-le).

Väliskaubanduses andis ka m. a. viimane veerand häid tulemusi, nagu nähtub järgmisest arvudest (milj. fr.):

	Sissevedu	Väljavedu	Läbikäik	Sisseveo ülekaal
IV veerand — 1936:	445	275	720	—170
1937:	458	369	827	—89
Aasta — 1936:	1266	882	2148	—384
1937:	1807	1286	3093	—521

Läbikäigu tõus möödunud veerandil ei olnud nii märgatav nagu aasta esimese 9 kuu jooksul, kuna frangi devalvaatsioon 1936. a. sept. avaldas juba mõju sama aasta viimase veerandi väliskaubandusele. Aastakokkuvõttes tõusis 1937. a. sissevedu 43% ja väljavedu — 46%.

Väljaveo tõusus on esindatud kõik eksportialad. Suurim oli tõus metallitööstussaadusil (masinad, kellad, jne.) — üle 50%. Järgnevad tekstiilsaadused 40%-ga ja keemiatööstus — 35%-ga. Toitainete-tööstuses (juust, kondens-piim, šokolaad) piirdus ekspordi tõus vaid 10%-ga.

Sisseveo ülekaal tõusis 1937. a., kuid õige mõõdukalt. Arvestades suurenenud tulusid turismitööstusest ja kapitalipaigutust välismaal, ei saa see tõus seada küsimusse Šveitsi maksebilansi tasakaalu.

Šveitsi rahaturg püsis m. a. lõpul endiselt likviidsena. Vaba raha rohkus sundis isegi Šveitsi Rahvuspanka otsima abinõusid pelgupaikaotsivate väliskapitalide sissevoolu vastu. Nimelt peetakse praegust erakordset likviidsust ebaterveks nähtuseks, sest liikuvate väliskapitalide juurdevoolule võib järgneda hõlpsasti vastupidine nähtus, eriti kui rahanduslikud olud Prantsuses edaspidi stabiliseeruvad. Neil oludel võib praegune raha ülekiilvus rahaturul muutuda kardetavaks šveitsi frangi kursile, kui algab suurem kapitalide väljavool, mida tuleks katta Rahvuspanka kullaga.

Et pidurdada edaspidi väliskapitali sissevoolu, sõlmiti nov. šveitsi Rahvuspanka ja suuremate erapankade vahel „gentlemen's agreement“, mis näeb ette intressi äräjätmist välismaalaste tähtajata hoiuseilt ja nende muutmist vähemalt 3-kuisiks tähtajalikeks hoiuseilks, kusjuures uusi välismaisi tähtajata hoiuseid ei võeta enam vastu. Peale selle võetakse alla 6-kuisilt välismaisilt hoiuseilt komisjoni 1% aastas ja loetakse intressi alla käivalks ainult vähemalt 9-kuise tähtajaga hoiused. Samuti on nähtud ette eriaabinõusid šveitsi raha peitmise vastu panga-seifides.

Rahaturu likviidsuse tõttu tõusis šveitsi obligatsioonide börsindeks 132-lt 10. okt. 140-le 10. jaan. s. a. Samal ajavahemikul tõusis ka aktsiate-indeks 170-lt 184-le. Eriti järsk oli mõlema indeksi tõus 25. XII ja 10. I vahel finantskriisi tõttu Prantsuses.

Šveitsi frangi kurss oli endiselt stabiilne. Rahvapanga kullatagavara tõusis 30. sept. kuni 15. jaan. 2530-lt 2800 milj. fr-le, kusjuures ka kattevarasse mitte-arvestatud deiviisid tõusid pangabilansis ligi 90 milj.

Jooksvate kohustiste katteprotsent langes mõne punkti võrra 85-lt 30. IX 82,5-le 30. XI, tõusis aga 15. jaan. taas 87-le värske kulla juurevoolu tõttu Prantsusest.

ITAALIA

Puuvillakangaste väljavedu Itaaliast.

Italian Exports of Cotton Cloth.

Puuvillakangaste väljavedu Itaaliast 1937. a. esimesel 11 kuul näitas tõusu, võrreldes sama ajavahemikuga 1936. a.

(1936. a. esimesel 7½ kuul kehtisid sanktsioonid Itaalia vastu, mida hindamisel tuleb arvestada.)

	Kogus		Väärtus	
	1937	1936	1937	1936
	Esimesel 11 kuul.		Tuh. liirid	
	Kv.			
Statistika nr. 65—492 190—43—601 191				
Tollitariifi nr. 190—43—601 191				
Puuvillakangad	411 027	193 423	688 857	280 659
Albaaniasse	2 859	2 207	5 091	2 764
Austriasse	293	892	952	1 517
Belgia-Luksemburgi	86	947	817	1 504
Bulgaariasse	1 090	468	3 216	1 061
Saksa	269	213	741	444
S.-Briti ja P.-Iirisse	2 752	159	4 994	319
Kreeka	5 798	405	11 755	738
Islandi	2 038	384	3 686	659
L.-Slaaviasse	8 858	1 470	17 990	2 414
Mallasse	1 054	913	1 517	968
Rumeeniasse	3 215	394	9 104	529
Rootsi	1 344	39	3 301	154
Šveitsi	3 922	399	7 117	1 141
Türki	38 834	9 533	75 862	14 529
Ungariasse	2 672	2 318	5 674	3 765
Küprosse	734	110	1 288	152
Briti-Indiasse	1 744	867	2 611	926
Hollandi-Indiasse	12 216	785	21 225	868
Iirakisse	2 655	38	4 174	43
Palestiinasse	2 368	395	4 132	471
Süüriasse	6 419	1 331	10 180	1 319
Br.-Aafrikasse (ekv. lääne)	9 832	4 219	16 113	4 477
Port. L.-Aafrikasse	7 631	1 783	5 029	942
Egiptusse	37 362	24 321	154 629	31 436
Marokosse	5 853	5 682	7 966	4 857
L.-Aafrika Uniooni	8 214	1 410	8 470	913
Argentiinasse	59 555	35 602	97 536	35 110
Tšiili	1 568	1 654	3 278	1 899
Kolumbiasse	1 062	125	1 898	154
Guatemalasse	1 822	652	2 627	600
Peruusse	1 201	1 356	2 363	1 765
P.-Am. Ühendriigesse	8 041	13 861	14 308	11 480
Uruguayisse	5 819	3 470	9 609	3 774
Venezuelasse	2 963	1 061	5 464	1 454
Itaalia Egea saarile	1 598	1 520	2 727	2 148
Eritreasse	55 589	35 154	80 644	43 494
Etiopiasse	19 844	3 410	28 106	4 090
Liibiase	9 736	9 921	16 113	13 552
Somaalimaale (itaal.)	13 592	21 131	19 305	28 299

Kunstsarve sissevedu Itaaliasse 1937. a. — Export of Artificial Horn to Italy in 1937.

Statistika nr.	Tollitariifi nr.	Nimetus	Kogus		Väärtus	
			1937	1936	1937	1936
			Esimesel 11 kuul.			
			Kv.		Tuh. liirid	
1720 c	641 d-1	Kunstsarv (galaliit) töölemata tükkidena, torudena, plaatidena	208	206	240	230
		(sellest ajutiselt veetud sisse)	—	(29)	—	(46)
1722 b	642 d-2	Kunstsarv, mitteniimetatud vormides, tööstuslikuks otstarbeks	1	14	3	50
1723a-3	642a-5γ	Kunstsarv, mitteniimetatud vormides, teiseks otstarbeks, ilustatud, kullatud, hõbetatud	69	15	465	165
1723b-4	642 d-3β	Kunstsarv, mitteniimetatud vormides, teiseks otstarbeks	266	242	1930	1588
		sellest Saksast	(281)	(226)	(1560)	(1250)
Kokku			544	477	2688	2033

Väljaveomaist on statistikas mainitud ainult Saksa (viimasel punktis). Teisist punktides võrdlemisi väikese sisseveo tõttu ei ole statistikas väljaveomaad toodud.

Itaalia veab peamiselt kunstsarve sisse nõõpide valmistamiseks naisteriete jaoks. Väiksem osa läheb täitesulepeade ja kammitide jaoks. Ukse silte kunstsarvest Itaalia peagu ei valmista, kuna kunstsarv on niiskuse ja päikese mõjule vähevastupanev. Mitte-metalliste ukse silte valmistamiseks

tarvitatakse peamiselt bakeliiti, millisele ei avalda mõju vihm ega päike.

Itaalias on neli kunstsarvefabriku.

Vaatamata tendentsile piirata miinimumini kunstsarve sissevedu, näitab itaalia statistika, et kunstsarvest, tselluloidist ja teisist sarnlevaist aineist (millised statistikas on toodud globaalselt) nõõpide sissevedu (peamiselt Saksast) on suur ja omab tõusutendentsi:

Statistika nr.	Tollitariifi nr.	Nimetus	Kogus		Väärtus	
			1937	1936	1937	1936
			Sissevedu esimesel 11 kuul.			
			Kv.		Tuh. liirid	
2360	897 k	Nõõbid tselluloidist, -kunstsarvest ja teisist samasuguseist aineist	281	224	3077	2426
		Sellest Saksast	248	211	2612	2258

Samasuguste nõõpide väljavedu Itaaliast on sisseveoga võrreldes märksa väiksem:

Statistika nr.	Tollitariifi nr.	Nimetus	Kogus		Väärtus	
			1937	1936	1937	1936
			Väljavedu esimesel 11 kuul.			
			Kv.		Tuh. liirid	
2360	897 k	Nõõbid tselluloidist, kunstsarvest ja teisist sarnlevaist aineist	184	55	769	286

Nõõbitööstuses jääb Itaalia tähtsamaks alaks corozonõõpide valmistamine, milliseid 1937. a. esimesel 11 kuul veeti välja 12 128 kv. 39 802 000 liiri väärtuses — 6 437 kv. 13 954 000 liiri väärtuses 1936. a. sama aja vastu.

HOLLAND.

Uus piimavillavabrik Hollandis.

New Milk-wool Factory in Netherlands.

„Rotterdamsch Nieuwsblad“i teate järgi avati 20. I Bunschoten'is (Hilversum läheduses) „Eemlandia“ ühistegeliku piimavabriku juures eriline tekstiilkaseiini-valmistaja.

mise osakond, mis asus töötama lepingu põhjal, sõlmitud Amsterdamis asuva a/s „Himca“-ga, kellele kuulub litsents tekstiil-kaseini ja piimavilla valmistamiseks Hollandis, Ferretti patendi järgi. Kuna nime- tatud vabrik suudab töötleda päevas 40 000

l. kooritud piima ning umbes sama palju piima tarvitavad ka „Lyempf-Fabrieken“ Leeurwardenis, kelledega sõlmiti samalaadne leping, omab uus tööstusharu — villaval- mistamine piimast (melkwol) — hollandi piimamajanduses küllaltki suurt tähtsust.

POOLA. Gdynia sadama tegevus. — Activity of Gdynia Harbour.

Gdynia sadama kogu kaubakäive võrdus m. a. 9 147 271,9 tn-ga. See on senini suurim saavutatud käive Gdynia ja Läänemere sadamate kohta. Kogu kaubakäivest langes ülemereliiklusele 9 006 176,3 tn, rannaliiklusele, arvatud kaasa vabalinn Danzig, 22 236,5 tn, siseliiklusele tagamaaga 118 858,1

tn. Sissevedu ülemeremaist saavutas 1 178 003,7 tn, väljavedu ülemeremaise 7 288 172 tn. Võrreldes 1936. a. kasvas kogu kaubakäive 16,1%, kusjuures ülemeresissevedu kasvas 28,6% ja ülemereväljavedu — 13,7%.

Eesti väliskaubandusbilanss tähtsamate riikidega jaanuaris 1936/38. a. 1000 kr.

Estonian Trade Balances with Principal Countries, January, 1936/38. a.

(in 1000 Kr.)

	Jaanuar			1. I. — 31. XII				January			1. I. — 31. XII				
	Aasta	Väljavedu	Sissevedu	Saldo	Väljavedu	Sissevedu		Saldo	Year	Exports	Imports	Balance	Exports	Imports	Balance
ULDSE —	1938	6 160	7 453	-1 323	106 012	111 062	- 5 050	Taani	1938	45	103	- 58	1 252	2 344	-1092
TOTAL . . .	1937	5 533	7 957	-2 454	83 191	86 846	- 3 655	Denmark	1937	37	33	+ 4	1 578	2 078	- 500
	1936	6 200	6 093	+ 107					1936	28	93	- 65			
Sellest —															
Thercof:	1938	2 192	1 278	+ 916				Holland	1938	100	128	- 28	2 374	3 222	- 848
Briti	1937	1 839	1 095	+ 744	35 938	18 499	+17 437	Netherlands	1937	150	534	-384	1 807	2 213	- 411
United Kingdom	1936	1 777	1 107	+ 670	30 448	15 528	+14 920		1936	70	152	- 82			
	1938	1 585	2 176	- 591				Belgia	1938	56	146	- 90	1 497	2 966	-1469
Saksa	1937	938	1 941	- 955	32 356	28 977	+ 3 379	Belgium	1937	159	64	+ 95	1 285	1 800	- 315
Germany	1936	1 559	1 598	- 37	18 695	25 849	- 7 154		1936	102	90	+ 12			
	1938	87	598	- 509				Poola	1938	72	145	- 73	1 375	2 269	- 894
U. S. A. . . .	1937	174	433	- 314	2 981	9 033	- 6 102	Poland	1937	106	469	-363	1 125	1 763	- 638
U. S. A.	1936	135	641	- 506	3 090	7 996	- 4 916		1936	79	20	+ 53			
	1938	28	86	- 68				Norra	1938	64	26	+ 38	1 452	449	+1013
Läti	1937	62	94	- 32	1 114	1 563	- 449	Norway	1937	41	24	+ 17	1 513	588	+ 925
Latvia	1936	74	693	- 619	1 022	2 287	- 1 265		1936	131	6	+125			
	1938	513	223	+ 290				Itaalia	1938	—	77	- 77	957	1 618	- 661
Prantsuse . . .	1937	517	157	+ 360	3 386	2 339	+ 997	Italy	1937	132	179	- 47	834	786	+ 48
France	1936	664	240	+ 424	3 939	1 698	+ 2 241		1936	295	5	+290			
	1938	227	507	- 280				Tšehho- slovakkia . .	1938	104	0	+ 114	696	1 485	- 789
Rootsi	1937	280	196	+ 84	4 149	7 348	- 3 197	Czechoslovakia	1937	45	156	-111	603	890	- 287
Sweden	1936	516	129	+ 387	4 725	4 623	+ 102		1936	35	60	- 25			
	1938	251	322	- 71				Hispaania . .	1938	255	2	+253	290	238	+ 52
Soome	1937	505	188	+ 317	6 157	5 443	+ 714	Spain	1937	37	5	+ 32	278	324	- 46
Finland	1936	318	182	+ 136	5 619	3 113	+ 2 506		1936	23	71	- 48			
	1938	308	158	+ 150				Leedu	1938	15	10	+ 5	542	376	+ 166
N. S. V. L. . .	1937	20	707	- 687	4 361	6 202	- 1 011	Lithuania	1937	20	15	+ 5	505	441	+ 64
U. S. S. R.	1936	74	195	- 121	2 759	5 065	- 2 081		1936	20	107	- 87			
	1938	2	59	- 57				Sveits	1938	2	59	- 57	429	738	- 307
	1937	20	707	- 687	4 361	6 202	- 1 011	Switzerland	1937	247	80	+127	605	505	+ 100
	1936	74	195	- 121	2 759	5 065	- 2 081		1936	4	23	- 19			

A/S. „Ohiselu“ trükk, Tallinn, 1938.